

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Constans Defensio, Ex S. Scriptvra, Et Vera Catholica
Doctrina, Atqve Observatione Vniuersalis Christianæ
Ecclesiæ Deliberationis de Christiana Reformatione**

Bucer, Martin

Genevae, 1613

De Satisfactione 112

urn:nbn:de:hbz:466:1-34315

Tertia pars.

De Satisfactione.

CAP. CXII.

N hoc Articulo controuersi in mouent Aduersarij, vbi nulla esse posset, posteaquam illi ipsi fatentur, Satisfactionem per quam & culpa deleatur, & pœna auferatur æterna, quin & temporalia supplicia vel tollantur, vel mitigentur, esse solum meritum Domini nostri Iesu Christi. Item quod Canonicae satisfactiones (quas tamen penitus in suis ecclesiis obsolescere permiserunt) sint ea bona opera, quæ ad fidem corroborandam, pœnitentiam & dolorem de peccatis acuendum, & emendationem efficacius prouehendam pertinent. Quæ opera quædo Dominus propitius respicit, vulneraque & liuores peccatorum per ea in nobis sanat, temporales item pœnas tollit & mitigat, id fieri ex gratuita eius misericordia, & propter meritum dilecti Filij sui, Domini nostri Iesu Christi. Denique quod sublatio vel saltem mitigatio flagellorum huius seculi penitus consistat in iudicio Domini, non Sacerdotis, qui Canonicam satisfactionem imponit.

Sanè posteaquam Aduersarij veritatem tam abundè confitentur, & tamen Canonicam satisfactionem nemini iniungunt, aut in vsu habent, æquum fuerat, vt suam controuersiam & reprehensionem libri Reformat. quò ad hanc materiam intermitterent. Verùm ne cui dum Patres rã magnificè citant, tenebræ offundantur, & aliqua suboriatur suspicio: quasi Aduersarij de Christiana quæ a satisfactione cõtendant, quã liber Reform. repudiet & recipere nolit; primũ omnium probè cõsideradũ venit, quid Canonica satisfactio sit, & significet. Aduersarij. n. nihil aliud quã splendidis nominib⁹ & vocabulis ludũt, atq; hominũ oculos perstringere conãtur, cũ interim res ipsas nemo magis quã ipsi refugiat.

Suprà in Articulo de satisfactione indicatũ est, antiquiores Ecclesię Doctores vocabula satisfacere & satisfactionẽ, quemadmodũ natura & proprietates latinę linguę postulat, vsurpasse pro Reconciliare, & rursus ad voluntatẽ ac placitũ eius se sistere, quẽ quis offendit. Nõ autẽ pro Persoluerẽ, aut Cõpensare id quod antea offensũ, aut malè factũ est. Et quoniam cũ Deo nõ aliter redimus in gratiã, nec alio modo ad voluntatẽ ac placitũ eius rursus nos sistere possumus, posteaquã peccatis nostris ipsum irritauimus, quã per verã pœnitentiã & Confessionẽ peccatorũ, gratiãq; & misericordiã per Dominũ nostrũ Iesum Christũ implorationẽ, idẽ scribit D. Cyprianus Sermone de Lapsis, quod tres viri Dei, Ananias Azarias & Misael, quos Babylonię Rex in caminũ ignis coniecerit, propterea quod imaginẽ & statuã suã adorare recusatẽ, nõ cessarint Domino satisfacere: vbi per satisfacere intelligit, eorũ Cõfessionẽ ac preces, quas in fornace ignea sũdebãt. Cõsimili modò Danielis quoq; orationẽ & cõfessionẽ, quã pro populo faciebat, appellat, Dan. 9.

Et qui D. Cyprianum in his & aliis locis, in quibus verba satisfacere, & satisfactionem vsurpat, penitus introspexerit, fateri cogetur, satisfactionem apud eum nihil aliud significare, quã

humilem & realem peccatorum confessionem, factam & verbis & tota vita, cum maxima supplicatione ac petitione veniæ, seriâque demonstratione veræ pœnitentiæ de peccatis admittis, firmique denique propositi emendandi, idque summa humiliatione sui ipsius, in luctu, gemitu, & planctu, in conuersatione atque ornatu, in diligentibus obsequiis erga proximum, imprimis verò egenos, cum liberali eleemosyna, & omnibus bonis operibus. Hanc nominat Cyprianus ἐξομολόγησιν & Satisfactionem, sicut etiam Tertullianus, cuius verba paulò ante adscripsimus.

Eiusmodi ἐξομολόγησιν & Satisfactionem Antiqui Patres illi solummodo in iunxerunt, qui in talia scelera prolapsi erant, quæ vim habent à regno Domini nostri Iesu Christi excludendi: quorum meminit Paulus 1. Cor. 3. & 6. Item ad Gal. 5. Eph. 5. Hoc testatur D. Augustinus in Enchiridio cap. LXV. & ad Seleucianum Epistola 108.

In qua pœnitentia quandiu homines erant, tandiu à mensa Domini abstinebantur: & in Sacris cœtibus in peculiari quodam loco consistebant: & quam primùm publica verbi Dei Concio, & precatio super illos facta esset, discedere cogebantur.

In eo autem veteres discretos gradus obseruauerunt, quemadmodum Canones Ancyrani & Niceni Concilij testantur. Quoties enim aliquis ab eiusmodi sceleribus, Excommunicationis supplicium meritus, se conuertebat, & pœnitentiam ab Ecclesia petebat, primùm omnium aliquandiu ad solam prædicationem verbi Dei admittebatur. Postea rursus aliquandiu etiam inter Procidentes, vt hoc pacto in terram procidendo, humique iacendo, pœnitentiam suam ac veniæ petitionem auspicarentur. Tertio permittebantur publicis interesse supplicationibus. Et post hæc omnia, ad mensam quoque Domini admittebantur, & in gratiam communionemque Ecclesiæ recipiebantur. Hos gradus antiqui per certos annos distinxerunt. Qua de re legatur canon Concilij Niceni XI & Ancyrani quartus, cū sequētibus.

Posterioribus seculis pœnitentię quoque opera temperarunt, præsertim verò ieiunium: Vni enim imposuerunt ieiunium quadraginta dierum, vt solo pane & aqua vesceretur: aliis vero pauciorum. Hęc omnia Canonicas Satisfactiones appellarunt: quas postea tantopere multiplicarunt, eisque plurima & grauissima adiunxerunt, vt thoro coniugali abstinere, aded vt eas Satisfactiones nemo amplius obseruarit. Tunc cœperunt potestatem hominibus facere pecunia eas exoluendi: certamque pecuniæ summam constituerunt pro septimanæ, vel vnus diei ieiunio. Hinc ortæ sunt Indulgentiæ, quæ in principio erant, remissio, vel permutatio verarum Satisfactionum impositarum pœnitentibus: postmodum verò & pœnam simul & culpam eas tollere hominibus persuasum est. Sic semper vna abominatio ex altera profecta est, quemadmodum frequenter fieri solet, vbi in eiusmodi rebus à verbo Domini ad rationem sapientiãque humanam deflectitur.

Hęc omnia sub specie istius verbi Dei, Quicquid ligaueritis in

terra, ligatum erit in cælo venditara sunt, quo dicto etiam ipsi Aduersarij pro se vtuntur. Verù id nihil aliud vult, quàm vt Ecclesia eos, qui in manifestis peccatis lapsi sunt, à mēsa Domini abstineant, & ad sufficientem pœnitentię declarationem ligent, donec veram pœnitentiam, firmumque emendandi propositum, cum legitimis pœnitentię operibus demonstrent. Quod cuiusmodi pœnitentię exercitia quilibet imprimis præstare debeat, de eo Medicus animarum deliberare & consulere debet.

Porro quod exercitia pœnitentię, ex auctoritate Ecclesię imponi, & temperari possint, sicut tentatum aliquando est, & cuiuslibet peccato suus peculiaris annus, mensis aut dies cum ieiunio, & id genus aliis propriè deputari & assignari, de eo nullum extat verbum aut mandatum Domini. Nam, vt ante dictum est, non quælibet exercitia pœnitentię cuiuslibet ad ædificationem conferunt: sicut nec eadem tempora.

Beatus Apostolus Paulus neque certa pœnitentię opera, neque tempora Corinthio illi præscripsit, quem ligauit ad agendam pœnitentiã, Nec S. Patres eam consuetudinem obseruarunt. Hinc est quod D. August. de Pœnitentia loco citato in Enchiridio liberè scriptit, non tam temporis, quàm doloris mensuram in pœnitentia spectandam esse. Etsi quis omnia scripta antiquorum de pœnitentia legat, nihil tamē in illis de tam longo temporis spacio, gradibusque reconciliationis inueniet, vt Canones, qui Niceno & Ancyrano Conciliis adscribuntur, statuunt. Vnde non immeritò dubitare quis possit, Vtrum Canones isti Cōciliis istis verè adscripti sint, an verò potius ab inanibus quibusdam hominibus conficti, Canonibusque istorum Conciliorum falsò admixti, sicut alia quàm plurima, & his & aliis antiquis scriptis passim perperã interspersa sunt. Longè adhuc minùs inuenitur apud S. Patres, quod vnicuique peccato proprium suum temporis spaciũ, propriumque pœnitentię exercitium assignarint, quemadmodum fit in recentioribus Canonibus pœnitentialibus.

Iam hoc inde cognoscendum est, veram Ecclesiam Christi de nulla Satisfactione, quę ab homine præstari queat, quicquam nouisse, præter eam, quam Dominus in Ioele describit, & paulò antè ex D. Cypriano declarata est, nempe vt peccator seriò & ex intimo cordis affectu, ad Dominum Iesum Christum sese conuertat, peccata sua deploret, gratiã & remissionem supplex petat, studeatq; omnes prauas concupiscentias & libidines in seipso mortificare, ac se in omnibus virtutibus ac bonis operibus strenuè exercere. Modum verò ieiunandi, vigilandi, legēdi, orrandi se & vestiendi, in puluere iacendi, & aliorum id genus pœnitentię signorum & exercitiorum, proprio cuiusque spiritui fideique liberum relinquere oportet, nisi hypocrisin instituere propositum sit. Interim nihilominus ad verum pœnitentię studium, quemadmodum antiqui Patres fecerunt, fideliter hortari & permouere homines oportet.

Rursus igitur aperta Calumnia est, quod Aduersarij scribunt Librum Reformationis non admittere Satisfactionem, nec vllius meminisse: sed præcipere,

præcipere, vt unicuique peccata continuò remittantur, qui se tantum indicat, & in genere peccatorem fatetur. Verùm, tu Christiane Lector, Vide, quid hac de re Liber Reformationis præscribat, & nimium impudentis ac peruicacis calumniæ Aduersariorum te miserebit, qui ad cò non considerant, seipfos nullam omninò satisfactionem docere vel exercere: sed eius loco grauem & horribilem contemptum diuinæ Majestatis, dum Rosaria aliquot, Pater noster, vel alias preces, missas, peregrinationes, & id genus alia pro satisfactione hominibus imponunt.

Sanè si Canones valerent, & satisfactiones ab omnibus exigenterentur, nemo verò ad falsam & inanem confessionem absolueretur, nisi prius debitam satisfactionem suam demonstrasset, iamdudum Ecclesiæ Dei ab istis suis hostibus, scriptisque calumniosis, & aliis Christianæ Reformationis oppugnationibus liberè ac securæ fuissent. Canonica enim satisfactiones iamdudum ab ordine Clericali, & cumulatorum beneficiorum assumptione eos remouissent: & quamuis se emendarent, ac multa illis gratia impertiretur, tamen solummodò inter Auditores & Procidentes admitterentur.

Quarta pars.

De Excommunicatione.

De vnica ratione & via excommunicandi.

De Admonitione ante excommunicationem.

De iis qui præter Pastorem ad excommunicandum delecti sunt.

Quis debeat excommunicare & vbi.

Quatenus excommunicati debeant vitari.

Quas ob causas Christiana excommunicatio exercenda.

Quomodo excommunicati soluendi.

C A P. CXIII.

ICVR in præcedenti Articulo, ita etiam in hoc præsentì, de Christiana excommunicatione, admodum perfricta fronte, ac temerè Librum Reformationis taxant. Sunt autem sex præcipuè partes, quibus tota Reprehensio continetur. Antididag. fol. 88.

Prima est, Duas esse excommunicandi formas, quas Liber Reformationis confundat, nec rectè distinguat.

Alterà, Librum velle, vt nemo excommunicetur, nisi primum à suo pastore, & certis quibusdam ad hoc designatis, fuerit admonitus.

Tertia, quod peculiare aliquot viros Parocho adiungit, qui peccatores admoneant.